1832. No. 9.

LEEUWARDER COURANT

DINGSDAG den 31 JANUARIJ.

KADASTER.

De Gouverneur van Vriesland.

Gehoord het rapport van den Heer Inspecteur van het Kadaster in opgenoemde Provincie, omtrent de opmaking en uitdeeling der lijsten bevattende als nu de schatting der Eigendommen, gelegen in de kadastrale Gemeenten of Districten van ontvang *Arum*, *Bolsward*, *Burgwerd*, *Gaast*, *Makkum*, *Tjerkwerd* en *Witmarsum*, uitmakende het kanton *Bolsward*, en dat eerstdaags de rondzending dier lijsten zal plaats hebben.

Heeft het noodzakelijk en in het belang van al de eigenaren in die gemeenten geacht, te kennen te geven dat een ieder de schatting zijner eigendommen nagaat, en zelf diegenen, welke na de laatst gedane rondzending der eigendomslijsten omtrent de meting, goederen in eigendom mogten hebben verkregen, waar voor zij bij het Kadaster tot heden onbekend staan, en daarvan alzoo geene lijsten ontvangen, daartoe uitnoodigd, waartoe voor de gemeente *Bolsward* van den 1 Februarij tot en met den 3 Maart, en voor de zes overige gemeenten van den 1 tot en met den 29 Februarij aanstaande, de noodige stukken aan de Raadhuizen zullen ter visie liggen; wordende voorts al de eigenaren en zaakgelastigden of pachters voor zoodanige eigenaars te ver buiten de Provincie afwezig zijnde, welke omtrent de klassering eenig bezwaar mogten hebben in te brengen, herinnerd, dat de tijd tot het indienen dier bezwaren voor de gemeente *Bolsward* den 3 Maart, en voor de gemeenten *Arum*, *Burgwerd*, *Gaast*, *Makkum*, *Tjerkwerd* en *Witmarsum* den 29 Februarij aanstaande zal verstreken zijn, en mitsdien worden verwittigd vóór of op dien vastgestelden tijd de bezwaren over te leggen, na dewelke geene meer zullen worden aangenomen.

Ten einde hieraan de meeste publiciteit te geven zal deze worden geplaatst in de Leeuwarder Courant van den 31 dezer.

Leeuwarden, den 27 Januarij 1832.

De Gouverneur voornoemd,
VAN ZUIJLEN VAN NIJEVELT.

ENGELAND.

LONDEN, *den 24 Januarij*. In het huis der gemeenten heeft men, na dat Vrijdag ll., met 152 tegen 99 stemmen, tot het in comité gaan over de hervormings-bill, alleen betreffende de vertegenwoordiging van Engeland en het prinsdom Wallis, besloten was, zich gisteren avond hoofdzakelijk bezig gehouden met de verschillende clausulen, uit welke de gezegde bill zamengesteld is, afzonderlijk in comité te overwegen, en zijn reeds zeven dier clausulen, met en ook enkele zonder stemming noch debatten over dezelve, afgehandeld en doorgegaan.

Onder meer andere stukken is Vrijdag avond door lord *Palmerston*, onzen minister van buitenlandsche zaken, in het huis der gemeenten een afschrift van de overeenkomst ter tafel gelegd, welke het Britsche gouvernement met den Koning der Nederlanden, aangaande de betaling van de Russische leening, gesloten heeft.

De *Courier* neemt, uit het loopende gerucht eener op handen zijnde reis des Keizers van Rusland naar Berlijn, aanleiding om de waarschijnlijkheid te betoogen, dat, alvorens eene bijeenkomst tusschen die twee souvereinen plaats gehad hebbe, niet veel bij de Londensche conferentie zal worden uitgerigt.

Het ingekomen rapport uit de besmette plaatsen, loopende tot den 22 dezer, alhoewel, bij voortduring, eene merkelijke verflaauwing van de kwaadaardigheid der Cholera in Newcastle, Gateshead, enz. vermeldende, geeft niettemin op nieuw vier plaatsjes op, tot welke deze plaag zich al verder heeft uitgestrekt, ten gevolge van hetwelke de Cholera zich nu reeds te Musselburg, slechts zes mijlen van Schotlands hoofdstad, Edinburg, verwijderd bevindt.

De werkzame klasse van Manchester heeft eergisteren, naar men verneemt, in St. George'sfields, nabij voornoemde stad gelegen, ten getale van 3 à 4 duizend personen, eene particuliere bijeenkomst gehouden, en, na het houden van eenige zeer luidruchtige redevoeringen, is door dezelve een verzoekschrift aan Z. M. opgesteld, in hetwelk de Koning verzocht wordt om de levens te sparen van die personen, welke in de onlangs plaats gehad hebbende oproerige tooneelen te Bristol en te Nottingham betrokken zijn, en over welke reeds het doodvonnis uitgesproken is.

In eenen brief uit Belle Isle, gedagteekend den 14 dezer, wordt gemeld, dat don *Pedro's* expeditie, behalve uit twee fregatten, uit eene korvet, een schonerschip, verscheidene transportschepen en eene groote stoomboot bestaat, welke allen wel bemand en uitgerust zijn, en den 4 Februarij onder zeil zullen gaan. Den 25 dezer zou don *Pedro* Parijs verlaten, en zich met deze vloot naar de Taag te begeven.

FRANKRIJK.

PARIJS, *den 23 Januarij*. De *Constitutionnel* behelst het volgende:

Men schrijft uit Bologna van den 12. Het getal Oostenrijksche troepen, enkel in de steden Ferrara en Modena zich bevindende, bedraagt niet minder dan 18,000 man; 6000 in de eerste en 12,000 in de laatste plaats. Zij zijn van veel geschut voorzien, zelfs van congrevische pijlen. De troepen op den regter-oever van den Po gecheloneerd, schijnen eerder bestemd, om aan de Oostenrijkers militaire stellingen in midden Italie, van Plaisance en Ferrara tot aan Ancona, te gaan verzekeren, dan om een einde te maken aan de verdeeldheid tusschen den Paus en zijne onderdanen in de weerspannige provincien.

Hetzelfde blad deelt daarop een brief mede van den 13 Januarij, van een eskadronsoverste onder *Napoleon*, die als vrijwilliger bij een nieuw georganiseerd korps in Romanie stond, hetwelk zich gereed maakte de pauselijke troepen te gemoet te trekken, en welke van meening was, dat het den 15 tusschen de opstandelingen en de pauselijke troepen tot een gevecht zou komen, daar de kardinaal *Albani* aan den heer *Palucci*, prolegaat van Forli, geschreven had, dat gemelde pauselijke troepen den 15 tot Cesena zouden voortgerukt zijn. — De gebeurtenissen in die omstreken schenen van dag tot dag bedenkelijker te worden; men verwacht dan ook weldra te vernemen dat de Oostenrijkers weder tusschen beiden getreden zijn.

Ons *Journal du commerce* zegt:

„ Particuliere brieven komen meer met de denkwijze van *the Courrier* over de niet ratificatie op den 31 Januarij overeen dan met die der overige dagbladen. Over het algemeen bespeurt men, dat de gezigteinder verduistert of ten minste men gelooft niet aan eene aanstaande oplossing der geschillen, aangezien Rusland, Pruissen en Oostenrijk besloten schijnen te hebben, om Koning *Willem* de vrijheid te laten van de 24 artikelen aan te nemen of te weigeren. Men kan zich herinneren, dat wij altijd gezegd hebben, dat het ware onderpand voor eene schikking der Belgische zaken de ontruiming der citadel van Antwerpen wezen zou, aan welke echter niet meer gedacht schijnt te worden."

Men wil hier het berigt hebben ontvangen, dat de burgeroorlog reeds in Griekenland zou zijn uitgebroken, en zich in dat land twee gouvernementen hebben gevestigd, het eene te Napoli, zamengesteld uit de aanhangers van den onlangs tot president verkozen graaf *Augustin Capo d'Istrias*, en het andere, hetwelk zich constitutioneel noemt, te Corinthe, welk laatste men zegt dat reeds over 2500 man geregelde troepen zou kunnen beschikken en een gelijk getal uit Romelie wachtte, en na derzelver aankomst met die gezamentlijke magt naar Napoli zou optrekken.

BELGIE.

BRUSSEL, *den 26 Januarij*. De afgevaardigden hebben gisteren weder eene zitting gehouden.

De heer *Mary* stelde, als motie van orde, voor, om drie commissien te benoemen, in welker handen zouden gesteld worden de drie ontwerpen, wegens de organisatie der regterlijke magt, over de provinciale organisatie en over het zout.

Dit voorstel werd zonder discussie verworpen.

De heer *Dubos* vroeg opzigtelijk de provinciale organisatie, dat de sectien deze beide kwestien zouden onderzoeken, vooreerst of de tegenwoordige regters inamoviebel zijn, dan wel of de geregtshoven, regtbanken en vredegeregten, krachtens eene nieuwe uit te vaardigen wet, eene nieuwe organisatie moeten bekomen. En vervolgens, wie, in het laatste geval, die nieuwe regters zal benoemen.

De minister van justitie antwoordde, dat er, volgens de constitutie, geen twijfel aan was, of al de leden der regterlijke magt moesten eene nieuwe benoeming ondergaan, en dat wat de tweede vraag betrof, zulks eene der wetsbepalingen was, waarover de kamers zouden hebben te delibereren.

De orde van den dag bragt de deliberatien mede over het in overweging nemen van het voorstel der heeren *Seron* en *de Robaulx*, over het lager onderwijs, welke dan ook geopend werden en heden zullen worden voortgezet.

De heer *de Broeckère* vroeg hierna, voor de behoeften van zijn ministerie (van oorlog), voor de maand Februarij, een krediet van 2 300,000 gulden zijnde 300,000 gulden meer dan in Januarij, dewelke benoodigd zijn voor de leverantie van kleedingen equipementstukken, gedurende de drie eerste maanden des jaars.

De kamer verklaarde deze zaak van dringend aanbelang, en verzond het ontwerp deswege aan de commissie tot de kredieten, welke er zich onverwijld mede zal moeten bezig houden.

De zitting eindigde ten 4 ure en werd tot heden geadjourneerd.

Wij lezen in ons dagblad *l'Emancipation*:

„ Wij kunnen verzekeren, dat de gewigtige zaak der vestingen volkomen ten *algemeene* genoegen afgehandeld is. Een courier, die Londen op den 23sten verlaten heeft, heeft deze tijding gisteren alhier aangebragt.

„ Wij hebben deze gebeurtenis, reeds eenigen tijd geleden, voorspeld en achten ons gelukkig dezelve heden, in omstandigheden, welke het gewigt er van grootelijks vermeerderen, te kunnen herhalen. Welk beter onderpand konden wij van de eensgezindheid der vijf groote mogendheden en van de aanstaande en onvoorwaardelijke uitwisseling der ratificatien bekomen? Een ieder zal met ons gevoelen, hoezeer deze tijding van eenen aard is, om den Koning van Holland tot nadenken te nopen (?!).

„ Deze akte, welke wij als van het hoogste gewigt beschouwen, is den morgen van den 23sten, te Londen geteekend. De heer *Camille Périer*, broeder van den president van den raad is, onmiddellijk na de teekening, met dezelve van Londen naar Parijs vertrokken. De beursprijzen van Parijs zullen zekerlijk op dezelve gestegen zijn, niet zoo zeer wegens de zaak zelve, als ter oorzake der gebeurtenis, welke zij doet vooruitzien."

NEDERLANDEN.

'S GRAVENHAGE, *den 26 Januarij*. Overeenkomstig het bepaalde in de laatstgehoudene zitting der Tweede Kamer van de Staten-Generaal, zal de eerstvolgende plaats hebben op Maandag den 30 dezer, en wel ten één ure.

Het ontbreekt in Gend niet aan memorien en consultatien ten behoeve van *Steven*. Zekere *Rollin*, een jong advocaat, heeft het voorbeeld gegeven, en zijne memorie moet reeds door meer dan 50 advocaten zijn geteekend. Zij wordt in menigte verbreid, en ten voordeele der armen verkocht. De hoofdinhoud bestaat uit het betoog, dat het Keizerlijk decreet van 1811, in Gend toegepast, door de stellige bepaling der nieuwe constitutie, van zijne kracht is beroofd, en dat de maatregelen van den generaal *Niellon*, of deszelfs overheden, mitsdien onwettig en willekeurig zijn. Ook het laatste rekest van de regering van Gend, ten behoeve van den heer *Steven*, is zeer dringend, en niet zeer vleijend voor den heer *de Broeckère*, welke een vorig rekest met veel hooghartigheid had afgewezen.

Den 25sten moet het voorstel der heeren *Séron* en *de Robaulx*, wegens het inrigten van openbare scholen, worden overwogen. De partij der geestelijkheid, die zij onbewimpeld hebben beschuldigd, van geene andere oogmerken te koesteren, dan om, even als in 1789, de menigte in onkunde gedompeld te houden, is zeer gebeten op die heeren, en schijnt zulks niet te kunnen ontveinzen.

De toevoer van granen uit Rusland naar Polen, welke voor eenigen tijd verboden is geweest, is thans weder toegestaan. Daar er in verscheiden streken van Polen groot gebrek aan garst en haver is, zoo is de uitvoer van granen, uitgezonderd de tarwe, verboden, en de invoer tot Mei tolvrij toegestaan.

Volgens brieven van Alexandria van den 5 December, zou de pacha van Egijpte, op dienzelfden dag het stellig berigt bekomen hebben, dat Saint-Jan-d'Acre door zijnen zoon *Ibrahim*-pacha veroverd is.

LEEUWARDEN, *den 30 Januarij*. Men verneemt dat voor zoo verre een of ander plaatselijk bestuur gebruik mogt wenschen te maken, van het aan die besturen aan de hand gegeven denkbeeld, tot vervanging van de gemeente opcenten op sommige belastingen, door ander min bezwarende middelen, zij zich daartoe, onder overlegging van het daarbij omschreven proces-verbaal, bij adres aan Z. M. zal behooren te adresseren, met verzoek om autorisatie, ten einde de heffing der bedoelde opcenten (geheel of gedeeltelijk) door andere minder bezwarende middelen te mogen vervangen; zullende inmiddels niettemin de opcenten op den deswege bepaalden voet, op de kohieren gebragt, en, zoo lang Zr. Ms. autorisatie niet verkregen is, ook alzoo geheven worden.

Volgens de onlangs aan de Staten-Generaal medegedeelde staten van de kadastrale opmetingen, bevatten de gezamentlijke noordelijke provincien eene uitgestrektheid van 2,943,250 bunder belastbare gronden, en volgens de oude leggers maar 2,125,765; zoodat de kadastrale opmeting een verschil in meerder oplevert van 807,485 bunder.

Eene dispositie van Z. Exc. den minister van binnenlandsche zaken is ter kennisse gebragt der respective stedelijke regeringen en die der gemeenten ten platten lande, houdende, dat aan het bepaalde bij artikel 4 van het koninklijk besluit van den 1 Maart 1831, no. 14, nopens het nederleggen, ter inzage van het publiek, van de provinciale en plaatselijke rekeningen en van de daartoe behoorende begrootingen, dadelijk uitvoering kon worden gegeven, en daarmede geenszins behoort te worden gewacht tot dat de wijziging enz. der bij art. 1 bedoelde reglementen en voorschriften tot stand zullen zijn gebragt.

Volgens het van regeringswege uitgegeven wordende Jaarboekje voor 1832, bedroeg de bevolking van Noord-Nederland, op den 1 Januarij 1831, 2,444,550 zielen, te weten in Noord-Braband 349 289; Gelderland 312,897; Noord-Holland 417,458; Zuid-Holland 484,608; Zeeland 137,194; Utrecht 131,835; Vriesland 207,425; Overijssel 180,495; Groningen 159,321, en Drenthe 64,028. Naar eenen staat der bevolking op 1 Januarij 1830, met betrekking tot het geslacht en den ouderdom der Ingezetenen, laat zich voorts opmaken, dat Noord-Nederland eene mannelijke bevolking tusschen 20 en 50 jaren van ongeveer 460,000, en tusschen 50 en 65 jaren van ruim 120,000 oplevert.

ADVIJS van den Heer Mr. A. A. VAN BOELENS, *uitgesproken in de zitting der Staten-Generaal Tweede Kamer, van Dingsdag den 3 Januarij 1832.*

EDEL MOGENDE HEEREN!

Er zijn zelden, misschien nooit, wetten voorgedragen, welke en wat de tijdsomstandigheden en wat het onderwerp betreft, en wat de beweeggrond en het doel is, en de gevolgen kunnen zijn, van meer belangrijk waren dan de onderhavige wetten ter voorziening in de uitgaven, die het gevolg kunnen zijn van den voortdurenden staat van oorlog in dit jaar, en de middelen om dezelve te dekken. Zij verdienen alzoo allezins de ernstige beraadslaging van U Edel Mogenden. Trouwens in het verleenen van credieten aan de Regering, is het de pligt van de vertegenwoordigers der Natie niet alleen te letten op de wijze, waarop de vereischte gelden kunnen worden verkregen, maar tevens de einden, waartoe dezelve zullen gebruikt worden, in overweging te nemen, en daarvan het meer of minder nuttige en noodzakelijke te wikken en te wegen. Ondertusschen zoude ik vreezen dat zoodanig onderzoek te dezer gelegenheid ons ligtelijk buiten den kring onzer bemoeijingen zoude kunnen leiden, en alzoo doen treden in de attributen van den Koning, aan wien alleen, ingevolge de grondwet, het regt omtrent vrede of oorlog, hetwelk met de voorgestelde uitgave, leening en heffing in zulk een naauw verband staat, is opgedragen. Zijne Majesteit zegt in de geleidende missive: „ De openingen, welke onlangs aan uwe vergadering Onzentwege „ gegeven zijn, zullen U Edel Mogenden hebben doen deelen in onze overtuiging, „ dat de stand der onderhandelingen tot regeling der voorwaarden van scheiding tus„ schen Holland en Belgie nog geen genoegzaam uitzigt geeft op het zoo spoedig „ daarstellen eener schikking, bestaanbaar met de belangen, de eer en onafhankelijk„ heid van Nederland." Naar aanleiding van die beschouwingen wordt ons het voorstel van de onderhavige wetten aangeboden.

Het schijnt dus aan Z. M. niet ongevallig te zijn, de verklaring van onze overtuiging te mogen vernemen, niet alleen bij gevolgtrekking uit het toestemmen der wet, maar ook uit de bijzondere redenen en beweeggronden, waarop dezelve gevestigd is. Ik zoude weinig woorden noodig hebben om de mijne aan U Edel Mogenden open te leggen; immers, een volkomen vertrouwen koesterende op des Konings liefde voor zijne onderdanen en vorige belangstelling in hunne welvaart, en in aanmerking nemende den hoogen stand, waarop Hoogstdezelve geplaatst is, om den staat van zaken, hoe ingewikkeld ook, in al zijne deelen, gang, werking, betrekkingen en gevolgen, te kunnen overzien, deel ik uit dien hoofde reeds volkomen in 's Konings overtuiging. Daar dezelve echter zoude kunnen schijnen alleen voort te komen uit het gevoel van mijn hart, dat even warm voor Vorst als Vaderland klopt, wil ik aan de geesche Na-

tie open leggen andere beweeggronden, die meer het kenmerk dragen van eigen inzigten en beoordeeling.

Ik zal mij echter niet in het breede over eene vraag uitlaten, welke sedert maanden in vele periodieke papieren en geschriften behandeld is: over het noodzakelijke om tot schikkingen en vrede te geraken: of het meer dringende van de aangenomen indrukmakende houding, niet te laten varen. Mijne beschouwing zal oppervlakkig zijn, en zich slechts tot eenige punten van het voorgestelde traktaat bepalen.

Wanneer men den ganschen loop der werkzaamheden van de conferentie van de Gevolmagtigden der vijf groote Mogendheden nagaat, dan zal men bespeuren, dat de belangen van Belgie steeds meer zijn behartigd geworden dan die van Holland; een terugstootend gevoel, dat bij het pijnigende van miskende waarde, en voorspraak van *nietswaardigheid*, een aller onaangenaamsten indruk in de ziel moet te weeg brengen; — alleen het plaatsen van opstandelingen — als of oproer een verkregen regt daarstelde — tegenover eenen Koning, onder wiens regering het land dier ondankbaren eene mate van welvaart genoot, en tot eene hoogte van bloei geklommen was, hoedanig hetzelve voorheen nooit had genoten, en misschien nimmer weder genieten zal: — schandelijke lasteraars, opgeworpen meineêdige Regenten, een Koning van korte maanden, eene natie zonder karakter, losbandigheid voor vrijheid, en een staat ter bede voor onafhankelijkheid houdende, — te stellen tegen een getrouw Volk, in welks aanzijn het gevoel van ware vrijheid is ingeweven; — een Koning, die met dat volk één ondeelbaar wezen uitmaakt; — een troon die, vaster dan op arduin, op de liefde zijner onderdanen gevestigd is; — een Staat, die eeuwen lang onder het genot van inwendige welvaart, zijne onafhankelijkheid tegen vreemden heeft weten staande te houden, en daartoe nog krachten bezit, — zal in de schandboeken der hooge diplomatie eenmaal door de nakomelingschap met verbazing en verontwaardiging gelezen worden. Men gunt voorspraak en bescherming aan Belgie; men beleedigd den souvereinen Vorst der Nederlanden in zijne eer; men bedreigt de Natie in hare onafhankelijkheid; men tracht onze welvaart te benadeelen: Holland zal zijnen grond en zijne rivieren cijnsbaar maken aan Belgie, of ons in deelgenootschap brengen met een volk dat wij verachten, een volk dat, zonder eenigen beweeggrond, oorzaak is geworden van zoo veel leeds, zóó veel besteedde schatten en van zoo vele opofferingen. Kan eene bemiddeling zoo partijdig, zoo ongelijk in bedeeling, worden aangenomen, zoo lang wij eenige kracht en zelfstandigheid behouden hebben, of zoo lang er eenig vooruitzigt bestaat, dat de voortdurende ontwikkeling van die kracht, waarvan het *non plus ultra* niet te berekenen is bij eene Natie, waarvan de eene hand het goud biedt, terwijl de andere het zwaard voert, voorgegaan en geleid door de Helden van Oranje, zoo lang er eenig vooruitzigt bestaat, zeg ik, dat de verdere ontwikkeling van die kracht tot gunstiger bedingen leiden kan? Zullen wij, op bedreigingen van gestadig veranderende protokollen, dadelijk als bloodaards wijken, en ons blootstellen aan de bespotting van onze laaghartige tegenpartij, welke wij, indien niet eene vreemde magt, en meer nog de vredesgezindheid van onzen Koning, haar gered had, in weinige dagen tot onderwerping aan onzen wil gedwongen, en de wet zoude gesteld hebben, toen het overblijfsel van hare vlugtende legermagt alleen diende om hare vernietiging en onze overwinning in de met schrik en angst vervulde onweerbare binnensteden te boodschappen? Neen, dit mogen, dit kunnen wij niet; de eer, de zelfstandigheid van Nederland prijkt nog als zonnelicht aan den Europeschen hemel; maar zoude die zon niet tanen door het voorbarig opvolgen van het dreigend besluit der conferentie, voor dat er nog eenig begin van uitvoering aan hetzelve gegeven is? Zoo zouden dan de Belgen op onze rivieren en stroomen de vrije vaart hebben: het regt zoude hun gegeven worden om kanalen op onzen grond te graven, en ijzeren wegen aan te leggen, om dus met onzen handel op Duitschland niet alleen te wedijveren, maar door hulp en medewerking eener Regering, door welke onze handelswelvaart steeds met nijdige oogen aanschouwd werd, zoo veel mogelijk te gronde te helpen; — er behoeft toch weinig doorzigt om te bevroeden, dat wanneer de schikkingen der Mogendheden omtrent Belgie stand houden, dat land, wat de commercie betreft, als een wingewest van Engeland mag beschouwd worden, en Engelsch geld, ter bevordering van eigen handel, de weinig gevreesde onmagt van Belgie zal te hulp komen; dan zullen wij in onzen handel niet alleen een nabuur, maar een deelgenoot in onze gunstige ligging voor Duitschland krijgen in eene natie, wier geldelijke vermogens verre boven de onze verheven zijn; dan zullen wij het ter nederdrukkend schouwspel moeten aanzien, dat, midden in ons land, de zegevierende Belgische vlag met Engelsche carga's met hetzelfde regt als de onze zien wapperen. Dan indien al deze zwarigheid, zoo als sommigen wanen, door onze geographische ligging, onvermoeide werkzaamheid en erkende goede trouw van onzen koophandel, ligtelijk ware te boven te komen, dan blijft er toch in de handelwijze der groote Mogendheden, te onzen opzigte, zoo veel terugstootends en beledigends, dat onze zelfstandigheid en onafhankelijkheid, door het toegeven op eene enkele bedreiging, in een vernederend daglicht gesteld wordt, en aan Europa den schijn zoude geven, dat een Volk, welks zucht tot vrijheid en onafhankelijkheid in veel benauwder tijden zoo schitterend uitblonk, en ook nu nog indedaad niets van dien glans verloren heeft, zich, als het ware, vrijwillig onder het juk van vreemde curatele nederbuigt. — Het is waar, zoo lang goed en bloed, vrijheid en zelfstandigheid niet in gevaar is, maar slechts een gedeelte van onze welvaart bedreigd wordt, zoude het overmoed en vermetelheid zijn, alles te willen op het spel zetten, en niet liever aan eene ver overwegende magt toe te geven. En zoo zal Europa, bij het bewonderen van onze koenheid en heldendaden, in onzen strijd met Belgie, het onzen Koning tot wijsheid en voorzigtig beleid toerekenen, toen hij, op het aannaderen van eene Fransche legermagt, zijne overwinningen deed staken, en, behoudens de eer der natie, voor den drang der omstandigheden zwichtte en zijne armee terug liet trekken; dan alléén het toegeven aan dwang, waar geen dwang behoort te bestaan, wettigt alle zedelijk kracht, vereend met eene ontzagwekkende houding, om dien dwang te verminderen en zoo lang mogelijk, tegen te houden. — Het kan toch wel niet anders, of een van beiden zal misschien spoedig plaats grijpen: de Mogendheden zullen haar besluit met kracht van wapenen ten uitvoer zoeken te brengen, of zij zullen wijzigingen in de artikelen van het traktaat toelaten.

In het eerste geval mag men van de voorzigtigheid van Z. M. verwachten, dat Hij voor de verre te ongelijke magt zwichte; in het andere zullen wij altijd veel gewonnen hebben: terwijl, welk ook het geval zijn moge, onze eer niets zal geleden hebben. Ik houd het derhalve daarvoor dat wij de houding, welke wij sedert meer dan een jaar aangenomen hebben, niet moeten afleggen voor dat duidelijker bewezen zij, dat wij voor eene overwegende kracht zullen moeten onderdoen. Die kracht met de wapenen te beproeven, zoude welligt dwaasheid zijn. Wat toch zouden de onze vermogen tegen vijf Mogendheden, in wier handen, wanneer zij zulks wilden, het lot van bijna de gansche wereld geplaatst is. — Neen, dan zoude het beter zijn wijsselijk toe te geven, in afwachting van betere omstandigheden en het terugkeeren der Mogendheden tot de beginselen van regt en billijkheid te onzen opzigte, welker verzaking misschien meer aan den drang der politieke omstandigheden, dan aan den wil van sommigen derzelve is toe te schrijven. Ik durf die verwachting te meer koesteren, daar ik het quasi-onafhankelijk Rijk van *Leopold* beschouw als een insekt van één dag, hetwelk reeds bij deszelfs geboorte alle zaden van afhankelijkheid en onbestendigheid mede ter wereld heeft gebragt, welke nu reeds beginnen te ontkiemen, en een spoedigen ondergang voorspellen.

Hoewel er niemand meer kan verlangen naar eene gelukkige en spoedige uitkomst, dan ik, ben ik echter overtuigd, dat eene volharding in de genomene houding ontegensprekelijk is, en dat daartoe de benoodigde uitgaven moeten gevonden worden.

Ik stel een volkomen vertrouwen in de wijsheid van Z. M., om te berekenen, wanneer die volharding moet ophouden; ik verlaat mij op deszelfs voorzigtigheid en liefde voor zijne onderdanen, om geene kansen te wagen, waar het geheel op het spel staat, wanneer slechts een klein gedeelte door toegeven zoude verloren worden, en noch de eer, noch de onafhankelijkheid der natie lijden zouden, daar allen die wel denken, dezelve nu reeds op den waren prijs stellen en zullen blijven stellen, wanneer misschien niet lang na dezen, de handelwijze van de magtigen der aarde, jegens ons, met den waren naam van geweld en schending van alle volkeren-regt zal bestempeld worden, en het regtvaardig Europa over het onregtvaardig Europa het vonnis zal spreken.

De wet tot vinding der middelen, thans het hoofd-onderwerp van onze raadplegingen, is aan menige bedenking onderhevig, waaromtrent echter velen zich zullen moeten onderwerpen aan den drang der omstandigheden. Ik zoude, liever dan eene leening van de enorme som van 138 millioen, de proeve hebben willen nemen van eene leening van lager cijfer, al ware zulks tegen eene hoogere dan de gewone rente, en oordeel dat zulks tot mindere schade van de schatpligtigen in het vervolg strekken zoude; intusschen zal mij dit niet afhouden mijne stem aan de voorgestelde wetten te geven, te minder, daar slechts een gedeelte van de geleende gelden disponibel wordt gesteld, ter voorziening in de dadelijk dringende behoeften, en dat van deze voortdurende behoeften, de verdere uitgaven zullen afhangen. Mijn vurige wensch is derhalve, dat de natie de vrijwillige leening met al haar kracht wel doe gelukken; Europa zal daardoor ontwaren, dat geen kracht van geldsgebrek van binnen, den Koning kan noodzaken om te bukken voor de kracht van buiten; en wordt door deze vrijwillige leening de rentebetaling van den Staat vermeerdert, ons krediet zal behouden blijven. Wordt het evenwigt van de verhouding tusschen die rentebetaling en het vermogen der schatkist verbroken, dezelve zal bij eene gelukkige uitkomst, bij blijder dagen, kunnen hersteld worden door een *don gratuit*, of vrijwillige gift, welke het offer onzer dankbaarheid zal vergezellen, wanneer het voor onze redding tot den Troon van den God onzer Vaderen opklimt.

ADVIJS van den Heer Mr. D. FOCKEMA, *uitgesproken in de zitting der Staten-Generaal Tweede Kamer, van Dingsdag den 3 Januarij* 1832.

EDEL MOGENDE HEEREN!

In de eerste afdeeling van October met mijne medeleden raadplegende over de voordragt van buitengewone staatsbehoeften en middelen, alsmede over de groote financiële plans van geldleening en schuldverwisseling daaraan verbonden, was ik van gevoelen, om wegens de buitengewone behoeften gedurende de eerste drie maanden van het jaar 1832 toe te staan voor Marine . . . . *f* 860,000
en voor Oorlog 7,940,000
zijnde in ronde sommen ruim een vierde van de geheele aanvrage voor die departementen.

Men spreekt veel over de groote staatkunde: maar spreuken en zinnebeeldige vertellingen van oude tijden af, de geschiedenissen van alle volken, en vooral ook die van ons Vaderland leeren ons, op eene overtuigende wijze, dat het dwaasheid is, zich te vleijen met uitzigten op de gunst van de grooten der aarde, van de zoogenaamde werelddwingers.

Ik beschouwde voorts de voorgedragene groote financiële maatregelen altijd zeer bedenkelijk, vooral in tijden van oorlog en onrust, waarin wij door staatkundige listen, woelingen, wrijving en botsing, reeds eenen zoo langen tijd hebben verkeerd. Immers de speculanten zoeken dan vooral in troebel water te visschen, en aan hunne winst-zucht rijke voordeelen te verschaffen. Eindelijk acht ik in de tijden en omstandigheden, waarin wij verkeeren, het niet raadzaam, om schadelijke maatregelen te nemen voor eene onzekere toekomst, waarin boven meerdere gezigtspunten van het belang van den Staat, de evengemelde beperkte maatregelen scheenen aan te prijzen.

Uitgaande van het beginsel van evenredigheid tusschen de ingewilligde uitgaven en de fondsen ter bestrijding van dezelven, verklaarde ik mij voor eene geldleening, zoo mogelijk tegen 6 pct. Ik zeg, *zoo mogelijk* want ik geloofde, dat daar, waar het beschikbaar geld rust, ware Vaderlandsliefde eene overwigtige voorkeur zoude doen blijken boven hulpbetoon aan vreemden: en ik stelde voor, tot bevordering daarvan de volgende voorwaarden. Voor de fournissementen zouden worden afgegeven recepissen, en deze recepissen, zouden binnen *één jaar* worden ingetrokken door aflossing der kapitalen, hetzij ten gevolge eener belasting op inkomsten en bezittingen, of eene van beide, hetzij door andere middelen, zoo als nader, naar aanleiding der omstandigheden, door wetten zoude worden bepaald. Ik was tevens van gevoelen, dat de geldleening zoude kunnen worden uitgestrekt tot tien millioen guldens, ten einde de overige *f* 1,200,000 te kunnen gebruiken tot vernietiging van een gelijk kapitaal in schatkist-biljetten, welke in 's Rijks kas mogten worden bevonden: zoo nogtans, dat deze bestemming alleenlijk zoude plaats hebben, voor zoo verre de geldleening de toegestane somme van *f* 8,800,000 zoude overtreffen.

Deze denkbeelden hebben hunnen invloed bij mij behouden, want ik geloof dat de staat van overspanning weldra zal ophouden; — dat rust en orde paal en perk zullen stellen aan uitgaven, hoedanige reeds vroeger het verderf van Staten hebben berokkend; dat, bij het herstel van de rust, meer orde in het gebruik der geldmiddelen zal heerschen; dat de groote geldsommen, welke uit 's Rijks kas vloeijen, inwendig over alle deelen des Rijks zullen worden verspreid, en algemeen vertier zullen opleveren; en dat vertrouwen en alle zedelijke kracht dan zullen medewerken, om minder drukkende financiële maatregelen voor den Staat te doen slagen.

Wij mogen verwachten, dat spoedig zal volgen de teruggave van voorschotten, door Nederland voor Belgie wegens renten van gemeenschappelijke schulden verstrekt. Hoe veel zal men dan reeds door eenvoudige en natuurlijke middelen tot verzachting van het doorgestane leed en opbeuring van het vertrouwen kunnen bewerken!

Uit deze ontwikkeling van mijne gevoelens zal blijken, dat ik geenszins weigere toestemming te geven tot uitgaven en middelen, maar alleen verschillende gedachten heb in de regeling van dezelven, eene regeling, welke ik als volksvertegenwoordiger, naar mijne wijze van beschouwing, zeer belangrijk acht. Ik zal dus mijne toestemming niet kunnen geven aan de voorgedragene wetten van buitengewone uitgaven en middelen, zoo als die hier voorkomen.

Ik zal dienonverminderd nog eenige denkbeelden over de voorgedragene wet der middelen mededeelen. Ik beschouw het geheel dier wet zoodanig, dat de deelen niet op elkander sluiten, en dus als een gebrekkig stuk.

Er wordt eene geldleening geopend, welke, indien de inschrijvingen tot het volle bedrag van honderd acht en dertig millioenen opklimmen, in allen gevalle eene *geldsom* zullen opleveren, hooger dan de volle som van *f* 45,242,262 : 99, in art. 1 der wet van uitgaven voorgesteld; en nogtans wordt daarvan in art. 2 *voorloopig* beschikbaar gesteld *f* 17,588,873 : 43.

Indien alle aangewezene staatsschulden in betaling worden gegeven nevens fournissementen in geld, zoude reeds dit fournissement in geld de geheele voorgedragene som van uitgaven overtreffen. Maar het is niet waarschijnlijk, dat al die staatsschulden in betaling zullen worden gegeven, en zouden de geldsommen in eene grootere mate het geheel bedrag der *f* 45,212,262 : 99 te boven gaan, naar mate meerdere fournissementen geheel in geld zullen worden gedaan.

Men stelle voor een oogenblik, dat alle fournissementen geheel in geld geschieden, dan zoude, na aftrek van ruim 45 millioen volgens art. 1 der wet van uitgaven, en na aflossing van de geheele somme van 15 millioen in schatkistbiljetten, eene somma van bijna 57 millioen in geld naar mijne berekening overig zijn. In zoodanig geval zouden de speculateurs buitensporige winsten kunnen trekken tot groot nadeel van 's Lands kas, door de even buitensporige rijzing der fondsen, tot welker aflossing of inkoop tot amortisatie men zoude moeten overgaan. Ik beken, dat dit laatste geval wel niet in zijnen geheelen omvang zal plaats hebben, maar ten deele zal het onder de mogelijke gevallen kunnen worden geteld. Want er is een termijn van veertien dagen na het aannemen der inschrijvingen verleend aan de inschrijvers, om zich te verklaren, indien men geheel in geld zal fourneren, en het gouvernement is dus niet in staat, om het fournissement in geld tot ruim 45 millioen guldens te beperken, waar en boven dan nog onzeker is, of men die geheele som zal behoeven. Ik betuige, geene denkbeelden te kunnen vormen van goede redenen, om alzoo vooruit te loopen in de onzekere toekomst, en om zoo veel te wagen op eene altijd zeer schadelijke wijze. Ik heb noch den tijd noch de lust gehad, om dit nader te ontwikkelen, en zal alleenlijk hier bijvoegen:

1. Dat, volgens de voorgedragene geldleening, schuldbekentenissen zouden worden afgegeven tot een veel hoogeren som dan de ontvangst bedraagt, hetgeen, mijns oordeels, strijdt met de zedelijkheid en de regels eener goede huishouding, en zwendelarij bij inkoop tot amortisatie begunstigt, en de *aflossing*, waardoor het krediet het meest wordt bevorderd en staande gehouden, belemmert of verhindert. De voorbeelden van geldleeningen voor onderscheidene gouvernementen op dien voet kunnen niet overtuigen als onbetwistbare waarheden. Niet zelden valt het moeijelijk, om een verband te vinden tusschen staatkundige maatregelen, en zedelijke of huishoudkundige beginselen.

2. Dat het voor de duurzaamheid van den Staat volstrekt vereischt wordt, om, bij het opleggen van schulden, op derzelver betaling bedacht te zijn, en dadelijk werkende maatregelen te beramen en fondsen te bestemmen tot aflossing en vernietiging; dewijl men anderzins de zorgeloosheid bevordert, door het tegenwoordig geslacht te sparen, veelmalen huishoudelijke gebreken op volgende geslachten te verschuiven, en alzoo bankbreuken voor te bereiden, daar, integendeel het drukkend gevoel om schulden af te lossen en de aangeheven klagten over vermeerderende lasten, voorzigtigheid leeren en tot zuinigheid en spaarzaamheid leiden.

M E N G E L W E R K.

OVER HET STELSEL VAN VERKIEZING.

In het verleden jaar is te 's Gravenhage een werkje uitgegeven, getiteld: Iets over het Staatsburgerregt in de Nederlanden, waarin de Schrijver, de Heer R. VAN BREUGEL, daartoe opgewekt door de veelvuldige klagten over ons stelsel van verkiezing en de wenschen om *directe* verkiezingen te hebben, zoo als in Frankrijk plaats vinden, tracht te betoogen, dat de hier te lande geldende bepalingen omtrent de verkiezingen of het Staatsburgerregt zeer liberaal zijn en verre de voorkeur verdienen boven het Fransche stelsel. Hij heeft te dien einde aangetoond, dat tot vertegenwoordigers der natie in de Tweede Kamer der Staten-Generaal alhier in evenredigheid der bevolking een veel grooter aantal personen gekozen kunnen worden, dan in Frankrijk, en zulks omdat hier daartoe ieder boven de 30 jaren oud, wiens kunde en braafheid hem de achting zijner medeburgers heeft doen verwerven in aanmerking kan komen, zonder eenige bepaling van gegoedheid; terwijl Hij aan den anderen kant in de bijzonderheden aanwijst, dat een veel grooter aantal burgers tot die keuzen medewerkt, dan elders met name in Frankrijk plaats vindt. In eene beoordeeling van dit werkje in de Regtsgeleerde Bijdragen der Heeren Den Tex en van Hall, VI D. no. 1, mij dezer dagen ter hand gekomen, wordt gezegd, dat het betoog voor het Nederlandsche verkiezingstelsel niet voldongen is, daar men bij de beoordeeling van hetzelve niet slechts moet letten op het *getal* der personen die het kiesregt uitoefenen, maar ook vooral op den *aard* en den *graad* van het *regt*, dat door de burgers uitgeoefend wordt; op welk punt de

beoordeelaar meent, dat het in ons Vaderland zeer slecht gesteld is, om dat de verkiezing over te veel trappen loopt, en om dat de kieskollegien in de steden permanent zijn. Ik geloof met dien schrijver, dat dit punt mede in overweging moet genomen worden, doch vermeen tevens, dat de overweging van hetzelve eene uitkomst zal hebben, zoo niet geheel, dan toch grootendeels ten voordeele van het bestaande.

Laat ons in de eerste plaats de permanente kieskollegien in de steden beschouwen. Het is niet te ontkennen, dat het wezen der representatie daarin bestaat, dat de gekozenen als het ware de uitdrukking daarstellen van den wil en de meeningen van hen wien zij vertegenwoordigen. Deze meeningen en die wil veranderen intusschen gedurig, en opdat dezelve ten allen tijde naar waarheid vertegenwoordigd worden is het noodig dat de keuzen van tijd tot tijd geheel, of allengskens en bij gedeelten vernieuwd worden. Dit kan echter bij permanente kieskollegien geene plaats hebben, wordende alzoo de gekozenen door hetzelve niet meer vertegenwoordigers van een gedeelte des volks, maar van die kollegien. Ik geef dan ook toe, dat die permanente kollegien af te keuren zijn, maar houde het daarvoor, dat men deswege niet het geheele stelsel verwerpen moet, maar dit gedeelte in overeenstemming trachten te brengen met het geheel.

Wat in de tweede plaats de trappen betreft waar over de verkiezingen loopen, ga ik van het beginsel uit, dat het stemregt aan alle burgers behoort te worden toegekend, die gerekend kunnen worden door stand en opvoeding belang bij den Staat te hebben, dat dit geschied is bij ons verkiezingstelsel ('t geen niet ligt iemand zal kunnen ontkennen,) en dat dus dit regt aan niemand van hen, die het thans bezitten behoort te worden ontnomen. Hieruit nu volgt als van zelve, dat aan deze allen niet regtstreeks kan worden opgedragen om Leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal te kiezen. Zullen die keuzen toch vallen op geschikte mannen, die tevens de meeningen en wil des volks uitdrukken, dan moeten zij, die hen kiezen, hen persoonlijk kennen en de overtuiging hebben, dat zij door hunne kunde en braafheid tot die betrekking bekwaam en door hunne omstandigheden voor dezelve geschikt zijn: zij moeten dus tot op eene zekere hoogte met hen gelijk staan. Dus kunnen uit den aard der zaak slechts weinigen der Stemgeregtigden in vergelijking van het geheel getal derzelve, *regtstreeks* tot de verkiezing der volksvertegenwoordigers medewerken. Maar ook zelfs om te beslissen aan wien deze keuze regtstreeks zal worden toevertrouwd, kunnen nog niet alle stemgeregtigden om de voormelde redenen medewerken, en er behoort dus nog wel degelijk een tweede trap van verkiezing te worden aangenomen, zullen de te kiezen personen aan de kiezers bekend zijn en daardoor zoowel het spel des toevals als de invloed der kuiperij worden voorgekomen. — Maar zegt men wat wordt van zulk een stemregt, dat slechts kiezers stemt, die weder andere kiezers benoemen? zal het niet bij een groot aantal stemgeregtigden alle belangstelling weg nemen en zoo den burgerzin, die er door moest worden aangekweekt, verminderen? In geenen deele; want behalve dat in ons land aan de Ingezetenen vele anderel stemregten als van Dijks- en Polderbesturen, Kerk- en Armvoogden, Predikanten en Onderwijzers en soortgelijke plaatselijke en gewestelijke betrekkingen meer zijn toegekend gebleven, zoo heeft ook ons verkiezingstelsel voor die verminderde belangstelling gezorgd, door dit stemregt (ofschoon dan onvolledig) met provinciale en plaatselijke belangen in aanraking te brengen, gelijk de Heer v. B hierop reeds opmerkzaam heeft gemaakt. Het is toch voor ieder Ingezeten van belang, wie het bestuur zijner woonplaats uitmaken, en dit bestuur wordt in de steden door de Ingezetenen gekozen, als wanneer aan hetzelve tevens wordt opgedragen, om hen te benoemen, die de Leden der Staten-Generaal zullen kiezen. Dit nu wekt niet alleen de belangstelling, maar is tevens een waarborg voor eene goede keuze, daar het te veronderstellen is, dat zij de geschiksten zijn om de belangen der gemeente te behartigen tevens zullen weten, wie meest bekwaam zijn om bij eenige keus voor de Ingezetenen dier gemeente op te komen. — Dat voorts deze stedelijke raden niet telkens aftreden en dat hier nog de tusschenkomst van een kiezerskollegie vereischt wordt zijn bepalingen, die niet in het stelsel liggen, die op onvoldoende gronden onzes bedunkens zijn ingevoerd (de minder rustige gesteldheid namelijk onzer stedelijke bevolkingen,) en die dus gemakkelijk konden worden veranderd; terwijl het mij aan den anderen kant wenschelijk voorkomt, dat ook de gemeenteraden ten platten Lande door de Ingezetenen wierden benoemd en dan naar Districten vereenigd de kieskollegien voor den Landelijken stand uitmaakten; dit toch ligt geheel in het stelsel en zou de belangstelling krachtig bevorderen.

Het hiervoren opgemerkte omtrent den eenen trap van verkiezing heeft ook bij den anderen plaats. Zij die voor de steden en de gemeenten ten platten lande het kiesregt uitoefenen, kiezen de Leden der Provinciale Staten, wien de behartiging van de zaken der Provincie is opgedragen, waarbij zij kiezers nog meer regtstreeks belang hebben, dan bij de keuze van Leden der Staten Generaal, en een ieder zal, nu hij tevens de regenten zijner Provincie heeft te kiezen nog ijveriger daartoe opkomen, dan wanneer hij alleen kiezers had te benoemen voor de algemeene volksvertegenwoordiging. Maar aan deze Provinciale Staten wordt dan tevens teregt weder opgedragen om Leden in de Staten Generaal voor de Provincie te benoemen, daar men vaststellen kan, dat zij die geschikt en bekwaam zijn om de Provincie te regeren en hare belangen voor te staan, ook het best zullen weten, welke personen door hunne algemeene kunde der staatszaken en door hunne erkende braafheid meest waardig zijn uit die Provincie om het Nederlandsche volk te vertegenwoordigen. Op grond van het hier aangevoerde meen ik tegen den beoordeelaar in het aangehaalde tijdschrift te mogen stellen, dat ons verkiezingstelsel alle aanprijzing verdient, omdat hetzelve het stemregt aan het grootst mogelijk aantal Ingezetenen verschaft, omdat het met de aangeduide geringe wijziging, aan ieder dat aandeel in dit stemregt en die graad toekent, welke voor hem geschikt is, en omdat hetzelve eindelijk door de plaatselijke en Provinciale belangen met de algemeene te vereenigen de belangstelling vermeerdert en den burgerzin kan aankweken.

Al het bovenstaande is van toepassing op de Democratische bestanddeelen onzer verkiezingen, want het aristocratische of de Ridderschap regelt zich naar andere beginselen en maakt dus het onderwerp uit van een afzonderlijk onderzoek.

W. v. S.

CORRESPONDENTIE.

Het stuk getiteld: De *Conferentie te Londen*, *of het nietig dwarlen van 's menschen geest*, en de *Marche Belge*, geheel of gedeeltelijk, zullen zoodra mogelijk geplaatst worden.

VOORWAARDEN EENER VADERLANDSCHE LOTERIJ.

TER EERE VAN

J. C. J. VAN SPEIJK.

Ondernomen door Mr. C. P. E. ROBIDÉ VAN DER AA. *te Leeuwarden*, *en goedgekeurd bij besluit van Zijne Majesteit den Koning*, *de dato* 12 *December* 1831 *no.* 23.

Art. 1. Er zullen in deze Loterij, tegen betaling van een gulden en tachtig cents het Lot, zoo vele Loten worden uitgegeven als er zich daartoe gegadigden zullen aanmelden.

Art. 2. De Loterij zal bestaan uit *pryzen en nieten.*

Art. 3. De prijzen zullen bestaan in onderscheidene galanterien, zoo voor toilet- en zakgebruik als anderzins geschikt, vervaardigd van het bij den Ondernemer aanwezige hout en ijzer, behoord hebbende tot de Kanonneerboot no. 2, aan den Ondernemer ten dien einde van wege Zijne Excellentie den Luitenant Generaal Baron CHASSÉ, *Opperbevelhebber van het Citadel van Antwerpen en van Zijner Majesteits Zeemagt op de Ooster Schelde*, toegezonden; welk hout en ijzer op den 5 Februarij 1831, onmiddellijk na het springen der Kanonneerboot, door den Wel Edel Gestrengen Heer Kolonel en Kapitein ter zee KOOPMAN, *kommanderende 's Konings Zeemagt voor Antwerpen*, uit de Schelde is opgevischt, blijkens verklaring door gemelden Kolonel daarvan afgegeven en bij den Ondernemer berustende.

Art. 4. Hoezeer het niet mogelijk is het aantal der te vervaardigen voorwerpen als nog te bepalen, zal het getal der prijzen niet minder dan *twee honderd* zijn, en onder anderen bestaan uit:

Thee- en Tabakskistjes.	Sigarenkokers en Pennetjes.	Doekspeldjes.
Dames Werkdoosjes.	Borduurpennetjes	Zegel- en andere Ringen.
Snuif en Speldedoosjes.	Naaldenkokers.	Pijpuithaalders, enz.
Etui's voor Tandenstokers.	Garenklosjes.	

Alles smaakvol in zilver of goud gemonteerd en voorzien van de letters V. S. Zullende er, zoodra al de voorwerpen gereed zijn, van dezelve gedrukte lijsten worden opgemaakt, en voor de trekking eene openbare tentoonstelling worden gehouden.

Art. 5. De trekking der Loterij zal plaats hebben te Leeuwarden, in het openbaar, ten overstaan van den Heer Mr. J. D. VAN DER PLAATS, die als Notaris daartoe gratis zijn ministerie heeft aangeboden, op tijd en plaats nader door de nieuwspapieren bekend te maken. En zulks op de gebruikelijke wijze, zullende tot het trekken der prijzen en nummers worden gebezigd *vier weeskinderen*, waarvan twee uit het *Stads*, een uit het *Burger* en een uit het *Roomsch Catholijke Weeshuis* zullen worden verzocht.

Art. 6. De Loten, door den Ondernemer eigenhandig geteekend, zullen bij onderscheidene Correspondenten, in de voornaamste plaatsen des Rijks, verkrijgbaar worden gesteld.

Art. 7. De geheele zuivere opbrengst dezer Loterij, na aftrek der noodwendige kosten voor het vervaardigen der voorwerpen, het drukken van de voorwaarden en loten, van het volgens artikel 9 op te maken verslag, en diergelijken, is bestemd om daarmede te vergrooten het reeds verzamelde fonds tot oprigting van een Nationaal Gedenkteeken ter vereering van de heldhaftige zelfopoffering van J. C. J. VAN SPEIJK.

Art. 8. De getrokken prijzen zullen tegen afgifte der Loten, waarop zij gevallen zijn, verkrijgbaar worden gesteld dadelijk na afloop der trekking en binnen ééne maand moeten worden afgehaald, of ten voordeele van bovengemeld fonds vervallen.

Art. 9. De Ondernemer zal van het door hem in deze te verrigten ten slotte Rekening en Verantwoording afleggen aan de daartoe door den Hoog Edel Gestrengen Heer Gouverneur van Vriesland benoemde Commissie, bestaande uit de Heeren:

W. H. SURINGAR. J. CATS, Sz. I. I. VAN VLOTEN. M. SIDERIUS DE WAL.

Art. 10. Na den geheelen afloop dezer Loterij zal aan ieder houder van een Lot *gratis* worden uitgereikt een gedrukt verslag, bevattende eene lijst der voorwerpen, den afloop der verloting en al hetgeen ten deze zal zijn verrigt.

Aldus ontworpen door mij ondergeteekende op heden den 30 December 1831.

ROBIDÉ VAN DER AA.

In de voornaamste plaatsen des Rijks zijn Correspondenten benoemd bij welken men zich ter bekoming van Loten kan aanmelden. Voor Vriesland hebben deze Commissie reeds volvaardig op zich genomen de Heeren G. J. Poppe, te Wolvega. P van Eijck, te Joure, J. Romein, te Bultenpost, J. J. Nederveen, te Akkrum, Mr. A. van Slooten, te Dokkum, S. T. Tromp, P. Zijlstra en Simon van der Aa, te Franeker, R. de Jong, Kz., te Stiens en Alma, te Bergum; terwijl de Loten te Leeuwarden verkrijgbaar zijn bij de Heeren G. T. N. Suringar, Mr. J. D. van der Plaats en Mr. Robidé van der Aa. — Zoo wijders hier of daar iemand zich mogt opgewekt gevoelen den ondernemer ten deze behulpzaam te zijn, gelieve hij van dit zijn voornemen den ondernemer schriftelijk kennis te geven, zullende hem alsdan de benoodigde voorwaarden dezer Vaderlandsche Loterij dadelijk worden toegezonden.

De Agent van den Algem. Rijkskassier te Leeuwarden, verwittigt den Belanghebbenden, dat op heden *Dingsdag den* 31 *Januarij* 1832, ten zijnen Kantore van 's morgens negen tot één ure, nog gelegenheid zal worden gegeven om Inteschrijven in de vrijwillige Negotiatie *van honderd acht en dertig millioenen*, vastgesteld bij de wet van den 6 Januarij 1832, (Staatsblad no. 9); zullende na dien dag en uur, *geene* Inschrijvingen worden aangenomen.

⁂ Getrouwd:
KOUDUM, WILLEM G. JAARSMA, en
den 20 Januarij 1832. DIEUWKE J. VAN NOORD.
Deze tot bekendmaking aan familie en bekenden.

⁂ Getrouwd:
HEERENVEEN, DIRK VAN DRIESUM, Dz., *van Leeuwarden*, en
den 22 Januarij 1832. MARIA J. OVERDIEP.

⁂ Getrouwd:
HOMMERTS, I. J. KISJES, en
den 24 Februarij 1832. H. K. PARMA, *van Wirdum.*

⁂ Getrouwd:
BOLSWARD, S. BRAUNIUS OEBERIUS, en
den 29 Januarij 1832. A. M. MEIJER.

⁂ Heden avond om 10 ure verloste van eenen welgeschapen Zoon JOHANNA ROMKES, geliefde Echtgenoot van D. W. HOEKSTRA.
LEEUWARDEN, den 22 Januarij 1832.

⁂ Heden werd ons een ZOON geboren.
FRANEKER, D. DIRKS, Jz.
den 22 Januarij 1832. M. DIRKS, geb. HARINGSMA.

⁂ Mijne geliefde Echtgenoot HENDRIKJE GEERTS PLEKKER, beviel heden morgen door Gods goedheid, van eene welgeschapene DOCHTER.
LEEUWARDEN, JOHANNES GERARDUS SCHNEIDER.
den 23 Januarij 1832.

⁂ Mijne geliefde Echtgenoot, WILLEMINA JOHANNA MEIJSTER, beviel heden avond door Gods goedheid van eenen welgeschapen doch dooden ZOON.
BALK, den 25 Januarij 1832. H. GANN DUN, *Predikant.*

⁂ Mijne geliefde Echtgenoot MARIA FERF, beviel heden zeer voorspoedig van eene DOCHTER. P. H. VRIESEMA,
HERBAIJUM, den 26 Januarij 1832. *Predikant.*

⁂ Heden avond ten half tien ure overleed, tot mijne bittere droefheid, aan de gevolgen van eene slijmberoerte, mijn veelbeminde Echtgenoot, de Wel Edel Geboren Heer PIETER CATS, Lid van den Raad der Stad Leeuwarden, Dijkgraaf van Westdongeradeel en oud Lid van het Collegie van H. H. Gedeputeerde Staten van Friesland.

Hij ontsliep zacht, na eene bedlegering van eenige weken, in den ouderdom van even negen en zestig jaren, waarvan ik het geluk had bijna drie en veertig door de banden van eenen gezegenden echt met hem vereenigd te zijn.
LEEUWARDEN, R. HERINGA,
den 17 Januarij 1832. Weduwe CATS.

⁂ Heden overleed onze waarde en teedergeliefde Moeder IJBELTJE PIETERS ZWART, Weduwe WIJBOLT VAN BERGEN, na eene kortstondige ziekte van 8 dagen, in den ouderdom van bijna 68 jaren. Zwaar valt voor ons dit smartelijk verlies, doch wij wenschen Gode te zwijgen, met vertrouwen op zijnen Vaderlijken bijstand en ondersteuning op dezen voor ons zoo moeijelijken weg.
LEEUWARDEN, ROELOF VAN BERGEN.
den 22 Januarij 1832. *Mede uit naam van mijnen Broeder, Behuwdbroeder en Zusters.*
NB. *De Affaire blijft provisioneel op den zelfden voet continueren.*

⁂ Heden morgen ruim drie ure, overleed onze geliefde Vader, de Koopman G. RINKES, aan verval van krachten, in den ouderdom van circa 74 jaren, na voorzien te zijn met de H. Sacramenten van onze Moeder de H. Kerk. Wij betreuren in hem eenen braven en zorgdragenden Vader, waarom wij verzoeken van rouwbeklag verschoond te blijven, om onze droefheid niet daardoor te vermeerderen.
HARLINGEN, H. RINKES.
den 22 Januarij 1832. *Uit aller naam.*
Deze dient tot kennisgeving aan Vrienden en Bekenden, zoo binnen als buiten de stad.

⁂ Heden morgen overleed, tot mijne innige droefheid, aan eene uitterende ziekte, mijne dierbare Echtgenoot SUSANNA P. VAN ASSEN, in den bloeijenden leeftijd van 27 jaren en 11 dagen, na eene echtverbindtenis van 3 jaren, mij nalatende 2 Kinderen, nog te jong om hun verlies te beseffen; de hoop, dat zij dit leven met een beter zal hebben verwisseld, leenigt mijne smart. T. D. DE GROOT.
STIENS, den 24 Januarij 1832.

⁂ Heden avond omstreeks vijf uren, overleed na eene langdurige sukkeling en verval van krachten, mijn waarde Man, (en mijn Schoonvaders eenigst Kind,) de Heer CORNELIS STEENSMA, Medicinæ Doctor te Bergum, in den ouderdom van 38 jaren, na eene genoegelijke echtvereeniging van ruim negen jaren.
BERGUM, den 24 Januarij 1832. A. P. VRIESEMA.

⁂ Het kind waarvan mijne Echtgenoot op den 11*sten* dezer beviel, werd ons heden tot onze droefheid door den dood weder ontnomen.
HARLINGEN, den 25 Januarij 1832. G. PETTINGA, Jz.
Strekkende deze algemeene tevens voor bijzondere kennisgeving.

⁂ Heden morgen overleed, in den ouderdom van 61 jaren en 6 maanden, onze waarde Man en Vader, GERRIT VAN DER VEER, in leven Koopman alhier, na eene Echtvereeniging van circa 31 jaren. T. GOSLINGS,
LEEUWARDEN, den 26 Januarij 1832. Wed. VAN DER VEER.

⁂ Den 26 Januarij 1832, is op het Eiland Ameland overleden, HARMANUS GROENIA, in den ouderdom van ruim 63 jaren.

DRAGTEN, den 27 Januarij 1832. Heden middag overleed heel zacht en zoo wij gelooven zalig, onze beminde en zorgdragende Vader, E. D. v. D. MEULEN, in leven Mr. Bakker alhier, in den hoogen ouderdom van ruim 78 jaren, wij danken dus de Goddelijke voorzienigheid, dat wij zoo eene lange reeks van jaren hem mogten behouden. *Uit aller naam*, J. E. v. D. MEULEN.

⁂ Heden namiddag ten half vijf ure, overleed mijne Echtgenoot, TRIJNTJE KLAZES VISSER, in den ouderdom van 21 jaren en ruim vier maanden, na eene kortstondige ongesteldheid van twee dagen, na eene echtvereeniging van bijna acht en dertig weken. IJ. T. IJKEMA.
WESTHEM, den 27 Januarij 1832.

Prijzen der Granen te Leeuwarden, Vrijdag den 27 Januarij 1832:
De In- en Uitlandsche Rogge en Tarwe: Rogge *f* 197 : 25 het Last. — Tarwe 10 : 58 de Mudde.
De Boter *f* 33 : 00.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, DEN 28 JANUARIJ 1832.

NEDERLANDEN.					Gebl.
Werkel. Schuld...	2½ pct.	39¾	40¼	39⅞	
Uitgestelde dito.........		⅞	1		
Kansbiljetten............	*f*	15½	16	15¾	
Stellen van uitgel. dito.-					
Amort. Sijndicaat	4½ pct.	67	67¾	67¼	
—————	3½ »	53½	54	53¾	
Domein Losrenten.	2½ »				
Handel Maatsch...	4½ »				
Schatkistbiljetten..	6 »	96½	97½	97	
—————	100..	96½	97½	97	
—————	50..				
Oorlogs-Lasten...	5 pct.	80½	81	80¾	
Leening 1831.....	6 »	92	93	92⅞	
Nieuwe..........	5 »	75	75½	75⅝	
FRANKRIJK.					
Inschr. op 't Grootb.	3 pct.	66½	67		
Certificaten van dito	3 »				
RUSLAND.					
Bij *Hope & Comp.*	5 »	88½	89¼	88¾	
Negotiatie 1828...	5 »	89¾	90¼	89⅞	
Inschr. op 't Grootb.	6 »	57¼	57¾	57⅝	
Certificaten van dito	6 »	57	57¼		
Cert. dito Hamb. Ad.	5 »	84	84½	84¼	
Dito te Londen gen.	5 »	87¼	87¾	87½	
Leening 1831.....	5 »	83¼	83¾	83½	
PRUISSEN.					
In Londen genegot.	5 »				

					Gebl.
In Londen 2de Ligt.	5 pct.				
SPANJE.					
Amsterd. Perpetuel	5 pct.	47	47¾	47½	
Id. te Par. en Lond.	5 »				
Uitgestelde.......	5 »	6½	6¾		
Renten Perpetuel.	3 »	29½	30		
POLEN.					
Loten...............	*f*				
OOSTENRIJK.					
Weener-Bank.....	5 pct.				
Dito............	4 »				
Certificaten.......	2½ »				
Metalliek........	5 »	81½	81¾	81½	
Dito te Lond. gen.	5 »				
Dito...........	2½ »				
Bank-Actien......	3 »				
Aand. *f* 100 bij *Roth.*					
Dito -250 dito....	4 »				
NAPELS.					
Certific. bij *L. & B.*	5 pct.				
Idem Administratie	5 »	71½	71¾	71⅝	
Dito te Lond. gen.	5 »				
DENEMARKEN.					
Negot. in Londen	5 pct.				
ENGELAND.					
Geconsolideerde ..	5 pct.				
GRIEKENLAND.					
Te Londen.......	5 pct.				

Alzoo de Post van VROEDVROUW, in het dorp Dragten, grietenij Smallingerland, provincie Vriesland, is vacant geworden, zoo wordt een ieder daartoe inclinerende en de noodige bekwaamheid bezittende, uitgenoodigd om zich vóór of op den 20 Februarij e. k., met overlegging van hun diploma en attestatie van goed gedrag, te adresseren aan de Secretarie der grietenij Smallingerland te Dragten, met vrachtvrije brieven. — Het jaarlijks tractement aan dezen post verbonden bedraagt *f* 100.

Dragten, den 23 Januarij 1832.

Grietman en Assessoren van Smallingerland,
J. L. HAERSMA VAN VIERSSEN, *Vt.*
Ter ordonnantie van dezelven,
F. S. REIDING.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN HEMELUMER OLDEPHAERT EN NOORDWOLDE, convoceren mits deze de Hervormde Floreenpligtigen van den dorpe Molkwerum, om op Maandag den 6 Februarij 1832, des voormiddags ten elf ure, in de Kerk aldaar te compareren, ten einde in de eerste plaats, ter vervulling der al nog bestaande vacature, veroorzaakt door het bedanken om wettige redenen van *Abel Jurjens Franckena*, een ander tot KERKVOOGD te benoemen, en ten anderen om te delibereren tot vinding der benoodigde Fondsen, om te dienen tot eene compleete HERSTELLING van de PASTORIE HUIZING in genoemde Gemeente, en daaromtrent een finaal besluit te nemen.

Koudum, den 24 Januarij 1832.

Grietman en Assessoren voornoemd,
MR. LELSZ HOFFMAN.
Ter ordonnantie van dezelven,
J. ALBARDA GERLSMA, *Sec.*

MR. L. J. HUBER, Notaris te Sneek, gedenkt, publiek bij strijk- en verhooggeld, aan den meestbiedende te verkoopen:

Eene ruime en hechte HUIZINGE, met BLEEKVELD en PLAATS c. a., staande en gelegen in de Scharnesteeg te Sneek, gekw. wijk 5 no. 110, bij Meester *C. J. Hofstra*, als eigenaar in gebruik, bestaande in een Voorkamertje, Middenkamer, vrijen Gang en een groot Lokaal, tot eene School gebruikt wordende door den Onderwijzer *C. Fortuin*, aan wien hetzelve verhuurd is tegen 60 gulden jaarlijks.

Den 12 Mei 1832 te aanvaarden.

Wie gading maakt, kome op Woensdag den 1 Februarij 1832, ten huize van den Logementhouder *B. Dalsma*, in de Witte Arend te Sneek, bij de provisionele toewijzing, en op Woensdag den 15 derzelfde maand, ten huize van de Wed. *van Koten*, Societeitshoudersche aldaar, bij de finale adjudicatie, telkens des avonds ten 7 ure, en koopen op alsdan voor te lezene Conditien, welke intusschen bij opgenoemden Notaris te vernemen zijn.

MR. L. J. HUBER, Notaris te Sneek, gedenkt publiek, bij verhooggeld, aan den meestbiedende te verkoopen:

Eene ruime en zeer sterke HUIZINGE, uitmuntend geschikt tot alle neringen en bij uitstek tot een Veerhuis; met BLEEKVELD en PLAATS cum annexis, staande en gelegen aan den Zuidkant van het Kleinzand, en naast het Jouster en Oldeboornster Veerhuis te Sneek, gekwoteerd met wijk 1, no. 93, bij *D. de Jager, Sr.* en *Vrouw* als eigenaars in gebruik; den 12 Mei 1832 te aanvaarden.

Wie gading maakt, kome op Woensdag den 1 Februarij 1832, bij finale toewijzing, des avonds ten 7 ure, ten huize van den Logementhouder *B. Dalsma*, in de Witte Arend te Sneek, en koope op alsdan voor te lezene Conditien, welke intusschen bij opgemelden Notaris te vernemen zijn.

MR. J. J. WIERSMA, Notaris te Sneek, als daartoe benoemd door de Regtbank van eersten aanleg, zitting houdende aldaar, zal, ten overstaan van den Heer Vrederegter van het Kanton Sneek, publiek, bij strijk- en verhooggeld, presenteren te verkoopen:

Eene wel betimmerde HUIZINGE met achtergelegen ruim ERF cum annexis, staande aan de Straat binnen de stad IJlst, aldaar gekwoteerd met no. 196, bij *Douwe Jacobs de Groot*, als huurder in gebruik; den 12 Mei 1832 vrij te aanvaarden.

Wie gading maken, komen op Donderdag den 2 Februarij 1832, des namiddags ten twee ure, ten huize van *Anne Meiners*, Logementhouder te IJlst, bij de provisionele toewijzing, en koopen op Conditien alsdan voor te lezen, inmiddels te vernemen bij den Notaris voornoemd.

De Notaris ALBARDA, te Marrum, als daartoe gecommitteerd bij vonnis der Regtbank van eersten aanleg te Leeuwarden, zal, op Donderdag den 2 Februarij 1832, des namiddags ten 3 ure precies, in de Herberg op de Hoogeburen te Hallum, ten overstaan van het Vredegeregt van het kanton Hallum, finaal, tegen verhooggelden, verkoopen:

1. Eene voruitmuntende ZATHE en LANDEN, met deszelfs kapitale en net betimmerde HUIZINGE, no. 169 bestaande in 2 Voorkamers, Puiskeuken, Voorhuis, groote en kleine Karnhoek en 2 Kelders, ruime en sterke geheel met pannen gedekte SCHUUR, KOEHUIS, waarin Stalling voor 30 Koeijen en 8 Paarden, LIJTSHUIS, HOVINGE, HIEMING, BOOMEN, PLANTAGIEN en verder aanbehooren, *Ondersma State* genaamd, staande en gelegen aan den Rijdweg van Hijum naar Hallum, onder laatstgenoemd dorp, groot over het geheel naar naam en faam 44 bunder en 45 v. roede, waarvan omstreeks 22 bunder Greid- en de overige Bouwlanden zijn, alle in den best mogelijken staat van cultuur, laatst bij *Willem Gerrits Deinema* in huur gebruikt voor *f* 1978 : 35; op Sint Petri en Mei 1832 voor den Kooper vrij te aanvaarden, en zulks in 27 perceelen, met regt van geheele of gedeeltelijke zamenneming; waarop geboden is *f* 29,275 : 50.
2. Eene heerlijke ZATHE en LANDEN, met HUIZINGE no. 60, bestaande in twee Voorkamers, Puiskeuken, Karnhoek en Melkkelder, sterk gebouwde SCHUUR van 3 vakken, KOEHUIS waarin Stalling voor 20 Koeijen en 8 Paarden, benevens een MERRIEHOK, HOVINGE, BOUWGROND, HIEMING, BOOMEN, PLANTAGIEN en verdere aanhoorigheden, staande en gelegen na bij den Vrouwenbuurtster Molen, onder Finkum, groot over het geheel naar naam en faam 30 bunder en omstreeks 68 v. roede zoo Bouw- als Greidlanden, waarvan 3 bunder en 67 v. roede liggen onder Vrouwen Parochie, en 5 bunder en 51 v. roede onder Stiens, thans bij *Gerlof Rinzes de Beer* in huur tot St. Petri en Mei 1834, voor *f* 1002 in het jaar; waarop per 36½ v. roede is geboden *f* 186, en over het geheel *f* 15,531.
3. Een stuk BOUWLAND, groot 1 Bunder en 37 v. roede, gelegen op het Munnike Bildt, onder Hallum, bij *Beert Tijssen Poltstra* in huur; waarop per 36½ v. roede is geboden *f* 130.
4. Een stuk GREIDLAND, groot 1 Bunder 28 v. roede gelegen bij Ontank, onder Finkum, bij *Gæle Gæles Hoekstra* in huur; waarop per 36½ v. roede is geboden *f* 150.
5. Een stuk GREIDLAND, groot 73 v. roede, gelegen op de Mieden, onder Hijum, bij *Pieter Douwes Miedema* in huur; waarop per 36½ v. roede is geboden *f* 128.

De Notaris N. MEIJER, te Bolsward, zal publiek, bij strijk- en verhooggelden, aan de meestbiedenden, presenteren te verkoopen:

1. Eene ruime, hechte en welbetimmerde HUIZINGE en ERVE c. a., staande en gelegen op den grooten Dijlakker te Bolsward, gekwoteerd met letter C, no. 342, voorzien van diverse welbetimmerde Vertrekken, Keuken, Put, Bak en verdere commoditeiten; waarachter een groote TUIN, uitgang hebbende op den Stadswal, thans bij de Weduwe en Erven van *J. Bos* bewoond en gebruikt.
2. Een groot PAKHUIS, tot eene Verwers werkplaats wordende gebruikt, waaraan verbonden is eene zeer geschikte WONING, uitgang hebbende op het St. Martini Kerkhof, gekwoteerd met letter D, no. 423, de Woning bij *Berend A. Bos* als huurder in gebruik.
3. Een dito VERWERSWINKEL, mede aldaar, letter C, no. 356, bij de eigenaren in gebruik, verdeeld in drie Vertrekken, tot onderscheidene gebruiken zeer geschikt.
4. Eene nette en zeer goed onderhoudene HUIZINGE en ERVE c. a., staande op den kleinen Dijlakker, letter C, no. 386, bij *Tjitte Martens Wiersma* als mede-eigenaar bewoond, voorzien van een ruim Voorhuis, Voor-, Binnen-, Tuin en Bovenkamer, Keuken, Kelder, Put, Bak, Bleek, en daarachter een Tuin.
Door verandering van woonplaats:
5. Eene HUIZINGE en BAKKERIJ, grootendeels van binnen vernieuwd, staande op den Kleinen Dijlakker, ten voorschreven Stede, gekwoteerd met letter C, no. 390, thans door *Haije Waagmans Rodenburg* als eigenaar bewoond, voorzien van een ruim Voorhuis, Voor- en Putkamer, met Haard, Bedsteden en Kasten, eene ruime Bakkerij, groote Zolders tot berging van Granen en Brandstoffen, voorts Put, Bak, en verdere gerijfelijkheden.

Kunnende de kooper van dit laatste perceel des verkiezende de ¼ of ⅜ gedeelten des Koopschats tegen behoorlijken intres op het gekochte behouden.

Al deze perceelen op den 12 Mei 1832 vrij te aanvaarden.

Wie hieraan gading maken, komen op Zaturdagen den 4 Februarij 1832 bij de beschrijving en verhooging, ten huize van *H. Meijer*, in het logement het Hert, te Bolsward, en den 11 daaraanvolgende bij de finale toewijzing, ten huize van *H. H. Wijbes*, in het logement den Wijnberg, aldaar, telkens des avonds ten 6 ure. De Conditien zijn inmiddels te vernemen ten Kantore van voornoemden Notaris.

Uit de hand te huur:

De HELFT in het geadmitteerd VEERSCHIP, varende van *Bolsward* op *Makkum* vice versa, voor den tijd van 3 jaren, ingaande op den 8 Maart 1832.

De gegadigden adresseren zich ten Kantore van den Notaris N. MEIJER, te Bolsward.

Op Vrijdag den 3 Februarij 1832, des avonds ten 6 ure, zal, te Rhoden, ten huize van de Weduwe *Thijle Krijthe*, ten overstaan van Mr. A. HOMAN, Notaris te Assen, publiek bij inzate worden geveild, en op een nader te bekendmaken dag finaal worden verkocht: De VASTE BEKLEMMING van de welbeklante te Rhoden staande KORENWINDMOLEN, MOLENAARS BEHUIZINGE, HOF en MOLENBERG, toebehoorende aan *Egbert Geerts van Es*, en doende jaarlijksche huur in alles van veertig gulden.

A. HOMAN, *Notaris.*

Assen, den 26 Januarij 1832.

VERHURING
Van eene uitmuntende Zathe Lands, te Terband.

De Notaris S. P. VAN GOINGA, residerende te Heerenveen, zal, ten verzoeke van de Pastorie Administratie der Hervormde Gemeente in Ængwirden, op Zaturdag den 4 Februarij 1832, des namiddags om 3 uren, ten huize van den Kastelein *Pieter Elzinga*, te Terbandsterschans, publiek verhuren:

Eene uitmuntende ZATHE LANDS, met HUIZINGE en SCHURE, sub no. 5, te Terband, groot aan Weid- en Hooilanden ruim 66 bunder, zoodanig door *Hijlke Jarings van der Veen*, als huurder wordt bewoond en gebruikt tot St. Petri en den 12 Mei 1832, en alsdan te aanvaarden, en zulks voor een termijn van twee of vijf jaren. De Conditien en Voorwaarden dezer Verhuring, zijn bij den Pastorievoogd JOUKE GALES DE VRIES, te Terband, en ten Kantore van opgenoemden Notaris ter inzage aanwezig.

De Secretaris en Notaris Mr. P. J. MEBIUS, zal, op Dingsdag den 7 Februarij 1832, des namiddags ten 2 ure, ten huize van *K. M. van der Mei*, Kastelein te Wier, bij den provisionelen palmslag verkoopen:

1. Eene HUIZINGE en TUIN, gekwoteerd met no. 16, staande en gelegen te Wier.
2. 64 v. Roede en 29 v. el BOUWLAND, gelegen bij Wier onder Sint Jacobi Parochie, in eigendom behoorende aan *Jan Sijtzes Sijtsma*; het Land bij de finale toewijzing, en de Huizinge op den 12 Mei 1832 te aanvaarden.

HOUT-BOELGOED.

De Secretaris en Notaris Mr. P. J. MEBIUS, zal, op Dingsdag den 7 Februarij 1832, des voormiddags ten elf ure, bij de plaats door *Jan K. Boersma* bewoond, op 4 maanden crediet tegen voldoende borgstelling verkoopen:

88 Stuks IPEN STAMBOOMEN, waaronder eenige zware, geschikt voor Timmerlieden, Wagenmakers, enz., zeer gemakkelijk om te water vervoerd te kunnen worden.

Gegadigden worden verzocht zich te vervoegen in de Herberg te Wier.

De Notaris P. TADEMA, te Makkum, zal publiek, bij verhooggeld, verhuren, voor den tijd van vijf aaneenvolgende jaren, aan te vangen St. Petri en 12 Mei 1832:

Eene heerlijke en zeer vruchtbare ZATHE LANDS en welgelegen VOGELKOOIJ, met HUIZINGE en SCHURE, HIEMINGE, HOVINGE en HORNLEGER cum annexis, staande en gelegen sub letter P, no. 3, onder den dorpe Piaam, groot over het geheel met al de aanhoorige losse Landerijen, doch buiten de Poelen, naar naam en faam 21 bunder 86 v. roede 24 v. el en 61 v. palm Greidland en Plantagie, thans bij de eigenaren de Erven *Klaas Johs. Kooijstra* in gebruik.

Wie gading maken, komen op Maandag den 13 Februarij 1832, bij de eindelijke toewijzingen, des namiddags ten 3 ure, in het Logement *de Prins*, te Makkum.

Verkooping bij Executie,

Van onderscheidene Meubelen en Huisgeraden, benevens een Gouden Oorijzer, Mans- en Vrouwen Kleederen, nieuw Touwwerk, Zeildoek, een Klok, en andere Goederen meer.

Gearresteerd ten verzoeke van CORNELIS SLEESWIJK, Koopman te Lemmer, domicilie houdende bij den Procureur Mr. ARNAUT DANIEL RENEMAN, te Sneek, bij Proces-Verbaal van den Deurwaarder J. J. KIJL, te Sneek, d. d. een en twintigsten Januarij achttienhonderd twee en dertig behoorlijk geregistreerd, en ten laste van KLEIS HESSELS DE VRIES, Zeilmaker te Sneek.

Wie gading maken, komen op Dingsdag den een en dertigsten Januarij achttienhonderd twee en dertig, des voormiddags ten elf ure, op de Marktstraat voor het Stadshuis, te Sneek. — *Alles tegen gereed geld.*

Uit de hand TE KOOP of TE HUUR, om te aanvaarden den 12 Mei 1832: Eene HUIZINGE en GROFSMEDERIJ, staande in de Kerkeburen te Kollum, waarin dat beroep sedert lange jaren met succes is gedreven. Nader onderrigt bij den Notaris BUIJSING, te Kollum.

Uit de hand TE KOOP: Een welbezeild HEK-TJALKSCHIP, lang 21 el 4 palm, en wijd 4 el 8 palm, hol naar rato; met al deszelfs staand en loopend Want en toebehooren. Te bevragen bij den Heer *S. W. VISSER*, in de Lemmer.

NB. Uit de hand TE KOOP: Een KOFSCHEEPJE, lang 11 el 4 palm, wijd 2 el 8 palm, in 1829 nieuw uitgehaald. Te bevragen bij *M. J. VAN DER SLUIS*, te Sneek.

Uit de hand TE KOOP: Een beste driejarige zwarte DEKHENGST, bij *MELLE M. POSTMA*, te Eestrum.

Uit de hand TE KOOP of TE HUUR, voor een of meer jaren: Eene royale HUIZING, bestaande in eene behangen Voorkamer, Achterkamer, Keuken, Kantoortje en Schuur, benevens ruimen Zolder, Kelder, Regenwatersbak en verdere gerijfelijkheden; achter dezelve een grooten TUIN voorzien van Vruchtboomen, staande en gelegen op het Noordeinde van den vlekke Gorredijk, no. 176, aan het Vaarwater, bij den Schrijnwerker *J. Beukers* gebruikt; op den 12 Mei 1832 te aanvaarden. Te bevragen bij den eigenaar *TJEBBE C. HARTMANS*, te Gorredijk.

NB. NB. De VERKOOP van het TURF- of SCHUITESCHIP te Veenwouden, bepaald op Woensdag den 1 Februarij e. k., zal geen voortgang hebben.

Nadere oproeping van Crediteuren.

Bij vonnis der Regtbank van eersten aanleg residerende te Heerenveen, als belast met de commerciële regtsoefening aldaar, van den 18 Januarij 1832, wordt aan de Crediteuren van *REMBERTUS JOSEPS SCHAAP*, Koopman te Joure, welke hunne pretentien niet ter verificatie hebben aangeboden en bevestigd, als nog een termijn verleend, tot en met den 16 Februarij 1832; zijnde de nadere verificatie door den Heer Regter Commissaris bepaald op Vrijdag den 17 Februarij aanstaande, des voormiddags ten elf ure, in het lokaal der Regtbank. — Zullende tevens op denzelfden dag en plaats, des middags om 12 uren, benoeming van eenen difinitiven Curator, of sluiting van Concordaat plaats hebben.

De provisionele Curator in het faillissement van R. J. Schaap,
J. VAN DER LAAN.

De ondergeteekende Notaris, residerende te Bergum, maakt door dezen kenbaar aan allen, die daarbij belang zouden mogen hebben, dat al de minute acten, gepasseerd, zoo voor wijlen den Heer *Gerrit R. Voormeulen*, in leven Notaris, eerst te Bergum, later te Rinsumageest, als voor Mr. *A. J. de Jongh van Persijn van Nauta*, als Kantons Notaris te Rinsumageest, provisioneel onder hem ondergeteekende zijn gedeponeerd.

A. ALMA.

REMPLACERING.

De ondergeteekende biedt zijne diensten aan tot het leveren van PLAATSVERVANGERS, zoo wel voor de Schutterij als Militie; belovende hij aan diegenen welke hem hiermede zouden willen begunstigen, eene honnette behandeling.

P. M. PRUIDON, *Zaakwaarnemer*,
in de Bollemansteeg, lett. F, no. 316, te Leeuwarden.

NB. NB. NB. Diegenen welke zich als PLAATSVERVANGERS willen engageren, mits de noodige vereischten daartoe bezittende, kunnen bovengenoemde in persoon hier over spreken.

De Ondergeteekende bijkans veertien jaren in verschillende betrekkingen, bij de Heeren Houtkoopers Zeehandelaars alhier, aanhoudend werkzaam geweest zijnde, neemt bij deze de vrijheid, zich bij zijne geëerde Stad- en Landgenooten, als BINNENLANDSCH COMMISSIONAIR in HOUTWAREN op het minzaamste te bevelen, met belofte van eene prompte en civiele bediening.

P. KALLENBORN.

Harlingen, den 24 Januarij 1832.

)o( )o( )o(Een KOPERSLAGERSKNECHT, liefst ongehuwd en van de Hervormde Godsdienst, zijn werk geheel of ten deele verstaande, kan direkt werk bekomen bij *F. H. OSWALD*, Mr. Koperslager en Loodgieter te Sneek. *Brieven franco.*

)o( )o( )o(Eene fatsoenlijke JUFVROUW van de Protestantsche Godsdienst en middelbaren ouderdom, welke reeds verscheidene jaren in het vak van opvoeding is werkzaam geweest, de Hollandsche en Fransche Talen, de Aardrijkskunde en een weinig Muzijk, als ook de meest gebruikelijke Handwerken onderwijzende, wenschte zich gaarne tegen Mei aanstaande als GOUVERNANTE geplaatst te zien, in welke betrekking zij heden nog werkzaam is. Iemand hierop reflecterende gelieve zich met gefrankeerde brieven onder letter G te adresseren aan het Post-Kantoor te Sneek.

Te LEEUWARDEN, bij P. KOUMANS SMEDING, bij de Hoeksterpoort, Letter K, no. 176.